

Артыкбаева Сонунбүбү Жумабековнанын «Социалдык чөйрөнүн өнүгүүсүндө туристтик тармактын ролу» (Кыргызстандын түштүгүнүн мисалында) деген темада аткарылган диссертациялык ишке

Ой –пикир

1. Теманын актуалдуулугу

Артыкбаева Сонунбүбү Жумабековнанын «Социалдык чөйрөнүн өнүгүүсүндө туристтик тармактын ролу» (Кыргызстандын түштүгүнүн мисалында) деген темада аткарылган диссертациялык иши актуалдуулугу менен айрымаланат, анткени калкы жыш жана көп отурукташкан Түштүк Кыргызстандын мисалында, бүгүнкү базар экономикалык шартында социалдык чөйрөнүн өнүгүүсүндөгү туристтик тармактын ролун изилдөө кечиктирилгис чоң маселе.

Ал эми бул аймакта социалдык чөйрө менен туризмдин өнүгүү, жайгашуу көйгөйлөрүн изилдөөдө бир топ актуалдуу жана татаал, өзгөчө социалдык география багыты боюнча орчундуу маселелер бар. Кыргызстандын туристтик аймактарынын арасында Түштүк Кыргызстан эң маанилүү орундун бирин ээлейт, анткени адистердин айтуусу боюнча жакынкы келечекте туристтик индустриянын өнүгүү темпинин жогору болуусу божомолдонууда. Мунун натыйжасында социалдык чөйрөнүн өнүгүүсүндө, туристтик тармакты айлана чөйрө менен бирдикте изилдөө бүгүнкү күндө эң маанилүү маселе болуп эсептелинет.

2. Илимий жоболордун, жыйынтыктоо, жана корутунду боюнча негиздердин деңгээли

Жактоого сунуш кылынган диссертациялык ишти аткарууда автор тарабынан социалдык чөйрөнү жана туризмди социалдык тармак катары изилдөөнүн теориялык жана илимий негиздери каралган, социалдык-

экономикалык география багытындагы Кыргызстандын, КМШ өлкөлөрүнүн илимий эмгектери изилденген.

Негизги максатка жетүү үчүн автор Кыргызстандын түштүк аймагынын мисалында туризм тармагынын өсүп-өнүгүүсүнүн социалдык маани-маңызын аныктоону алдыга койгон.

Диссертациялык ишти даярдоодо официалдуу мамлекеттик документтерге – Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн «Жаңы доорго-кырк кадам» программасына жана туруктуу туризм, ден-соолукка инвестициялар ж.б. илим чөйрөсүндөгү артыкчылыктуу багыттарына таянуу менен ылайык аткарылган.

3. Жыйынтыктап алынган ички бирдиктүүлүккө баа берүү

Иштин баалуулугу Кыргызстандын түштүк аймагынын мисалында туризм тармагынын социалдык маанисин жана натыйжалардын бирдиктүү (комплекстүү) изилдөөсүн айтууга болот. Ошондой эле изилдөө социалдык-экономикалык маанилүүлүгү менен айырмаланат. Иштин туура коюлган максаты, структурасы жана мазмуну, социалдык географиялык изилдөө ыкмалары менен ишти алып баруусу, топтолгон материалдарды айкалыштырып анализ- талдоосу менен аткарылган иш бүтүмдүүлүгү менен бааланат. Автор тарабынан алынган иштин жыйынтыгы бири-бири менен байланышкан жана аймактын экономикалык, социалдык географиялык проблемаларын чечүүгө багытталган.

4. Диссертациянын басылып чыккан негизги жоболору, жыйынтыгы, корутундусу

Изилдөөчү тарабынан сунуш кылынган илимий жана илимий-теориялык жоболору далилдүү материалдар менен бекиген. Ал эми диссертациянын негизги жыйынтыктары, жоболору жана усулдук шилтемелери аймактык, республикалык жана эл аралык илимий конференцияларда талкууланып, илимий журналдарда жарыяланды. С.Ж.

Артыкбаеванын диссертациясынын материалдары боюнча жалпысынан көлөмү 20 б.т. түзгөн 24 илимий макала жарык көргөн.

5. Диссертациянын жыйынтыктарын жана маалыматтарын пайдалануусу боюнча сунуштар

Диссертанттын алынган корутундулары жана илимий жыйынтыктары практикалык маанилүүлүгү боюнча жогору.

Изилдөөнүн жыйынтыктары Түштүк Кыргызстандын социалдык-экономикалык өнүгүүсү боюнча келечектүү программаларын иштеп чыгууда колдонууга сунуштоого болот. Социалдык комплекс жана туризм чөйрөсүндө алектенген органдар тарабынан, социалдык маанидеги бизнес структураларды түзүүдө колдонууга толук мүмкүн. Ошондой эле алынган маалыматтар туристтик мекемелер жана туризм багыты боюнча даярдап жаткан жогорку окуу жайларында да пайдаланууга мүмкүн.

6. Иштин мазмуну жана оформлениеси боюнча мүчүлүштүктөр

Ой-пикир жазуунун натыйжасында төмөндөгүдөй мүчүлүштүктөрдү айтууга болот:

1. Иштин мүчүлүштөрү катары карта-схемалардын азыраактыгын айтууга болот.

Көрсөтүлгөн мүчүлүштүктөр диссертациялык иштин жалпы илимий баалуулугун төмөндөтө албайт.

7. Коюлган талаптарга карата диссертациянын айкалышы

С.Ж. Артыкбаева тарабынан сунуш кылынган «Социалдык чөйрөнүн өнүгүүсүндө туристтик тармактын ролу (Кыргызстандын түштүгүнүн мисалында)» деген темада аткарылган диссертациялык иш өзүнүн илимий изилдөөсү боюнча бүтүмдүүлүгү жана практикалык маанилүүлүгү менен айрымаланат. Иштин түзүлүшү, илимий иштин жоболорунун өз ара байланыштары, теориялык жыйынтыктардан, көз караштардан жана

практикалык сунуштары бюнча бири-бири менен байланыштуулугу аныкталды. Экономикалык, социалдык география проблемаларына Түштүк Кыргызстандын мисалында илимий изилдөө иши аягына чыккандыгын тастыктоого болот. Бул темада өз алдынча аткарылган иш социалдык чөйрөнүн өнүгүүсүндө туристтик тармактын ролун бүгүнкү күндө жана жакынкы келечекте Түштүк Кыргызстандын аймагында абдан маанилүү. Иштин жоболору жана илимий изилдөөнүн жаңылыгынын жыйынтыгы, практикалык маанилүүлүгү жана илимий тактыгы талапка ылайык келет.

Ошентип, жыйынтыктап айтканда диссертациялык иш КР ЖАК 25.00.24 экономикалык, социалдык жана саясий география адистиги боюнча география илимдеринин кандидаты окумуштуу даражасына коюлуучу талаптарга жооп берет, автордун өзүнө аталган даражаны ыйгарууга татыктуу.

Официалдуу оппонент Ж. Баласагын
атындагы КУУнун Туризм
жана рекреациялык география
кафедрасынын г.и.к., доценти:

Жумашев К.

Доцент Жумашев К. атындагы рекреациялык география кафедрасынын г.и.к. Жумашев К. Н. Г. (Республика Кыргызстан)

